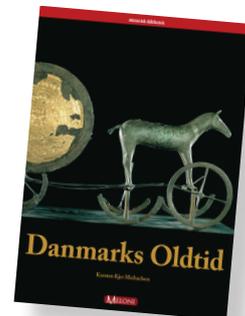

Danmarks Oldtid

Lærervejledning og aktiviteter

Historisk Bibliotek

Serien »Historisk Bibliotek« tager læseren med til centrale historiske begivenheder i den danske og internationale historie. Her kan eleverne møde både personer og begivenheder, som har været med til sætte præg på vores historie.

Serien er velegnet til faglig læsning eller som supplerende læsning for hele klassen.

Bøgerne kan også læses som selvstændig individuel læsning af historieinteresserede elever.

Bøgerne vil lægge sig op ad eller uddybe de centrale kanonpunkter i Fælles Mål 2009.

Teksten er skrevet i et levende, informativt og letlæseligt sprog, som suppleres af talrige illustrationer, tabeller, faktabokse, kilder mv.

Illustrationerne har uddybende og forklarende billedtekster.

Den primære målgruppe er elever fra 6. klasse.

Bøgerne i det Historiske Bibliotek er på 36 sider. Hæfterne suppleres med en omfattende opgavedel og korte metodiske anvendelsesmuligheder.

Nogle af opgaverne vil være kontrollerende, andre mere fortællende, reflekterende og beskrivende. Opgaverne kan printes ud som en PDF-fil.

Se www.meloni.dk

Hele opgavedelen er gratis.

Lærervejledning

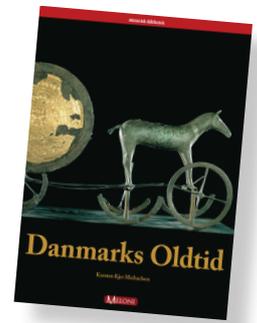
Opbygning

Bogen består af følgende kapitler:

1. Indvandring/jægerstenalder
2. Skoven/jægerstenalder
3. Havet/jægerstenalder
4. Agerbrug/bondestenalder
5. Ejendomsret/bondestenalder
6. Metal/bronzealder
7. Jern/førromersk jernalder
8. Romerriget/romersk jernalder
9. Guld og krise/germansk jernalder
10. Danmark/vikingetid

Formål

- at eleverne får et indgående kendskab til de væsentligste træk og perioder i og ved Danmark Oldtid
- at eleverne får en forståelse for tiden og forudsætningen for, at Kongeriget Danmark opstår
- at eleverne får kendskab til levevilkår i den pågældende tidsperiode
- at eleverne kan sætte denne tid i perspektiv til deres egen tid.

Lærervejledning

Arbejd med bogen

Der er mange forskellige måder at arbejde med bogen på.

Fx:

- som grundbog i et fællesarbejde om Danmarks Oldtid
- som en indgangsvinkel, hvis man ønsker at arbejde med nogle af perioderne i Danmarks Oldtid
- som grundbog for et emnearbejde, hvor grupper vælger at beskæftige sig med bogens forskellige kapitler. Grupperne fremlægger deres produkter og overvejelser for klassen
- som grundbog for 5 gruppearbejder med overskrifterne:

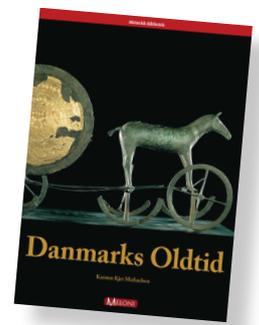
- a) Jægerstenalder
- b) Bondestenalderen
- c) Romersk jernalder
- d) Germansk jernalder
- e) Vikingetiden

I gruppearbejderne kan eleverne fx prøve at beskrive de forskellige tider og udviklingen i dem. Her vil det være en god ide at samle mere materiale om de enkelte perioder på biblioteket og på nettet.

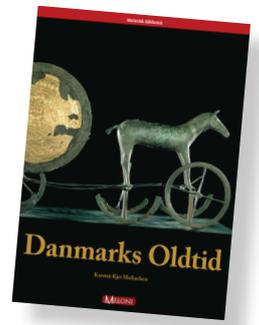
- som individuel læsning, hvor eleverne arbejder med aktiviteter, som er beskrevet under menupunktet "Aktiviteter og ideer" her på hjemmesiden

Aktiviteter og ideer

- fremstil en stor illustrativ tidslinie med oldtidens forskellige perioder
- du er dreng/pige i en af de nævnte perioder. Skriv din egen dagbog om livet på bopladsen
- du er med på et vikingetogt, fortæl om rejsen
- lav en bekrivelse i billeder og tekst af en jættestue mv.
- lav en udstilling om Danmarks Oldtid
- Skriv en anmeldelse af bogen

Opgaver

Generelle opgaver til bogen:

Inden du arbejder med bogen

Bogens titel? _____

Hvornår er bogen udgivet? _____

Hvem har skrevet bogen? _____

Hvordan er bogen opbygget? (tekst, fotos, fakta mv.) _____

_____

_____

Hvad synes du umiddelbart om bogen - spændende/kedelig?

_____

_____

_____

Bladr i bogen

Hvilket kapitel ser mest interessant ud, hvorfor?

_____

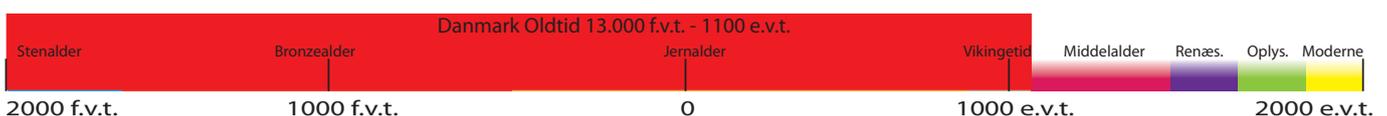
_____

Hvilke billeder ser mest interessante ud, hvorfor?

_____

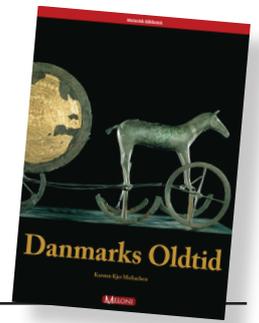
_____

_____

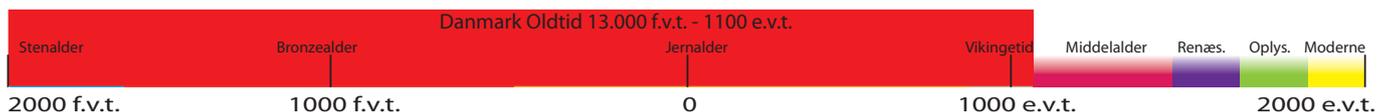
Opgaver

Hvad ved du om Danmarks Oldtid i forvejen?

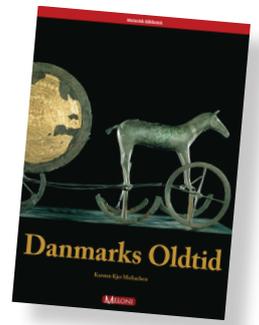

Efter du har læst bogen

Hvad ved du om Danmarks Oldtid nu?

Opgaver

1. Indvandring/jægerstenalderen

Hvor mange år har der levet mennesker i "Danmark"?

Hvordan er det danske landskab blevet formet, og hvordan så det ud, da de første mennesker kom til landet?

Hvilket dyr var det vigtigste for de første mennesker og hvorfor?

Beskriv de første bopladser?

---

2. Skoven/jægerstenalder

Hvad var de første økser lavet af, og hvad kunne de bruges til?

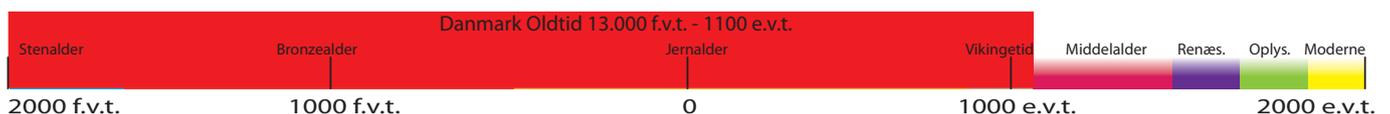

Fortæl om årets gang for et menneske på den tid?

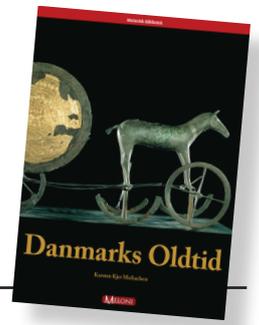

Opgaver

Levede der hugorme i Danmark – og hvor ved man det fra?

Hvad levede man af – og var der forskel på mænd og kvinders arbejde?

Hvorfra ved vi, at man allerede dengang kunne færdes på vandet?

---

3. Havet/jægerstenalder

Hvad er en køkkenmødding?

Hvilke redskaber havde man i jægerstenalderen?

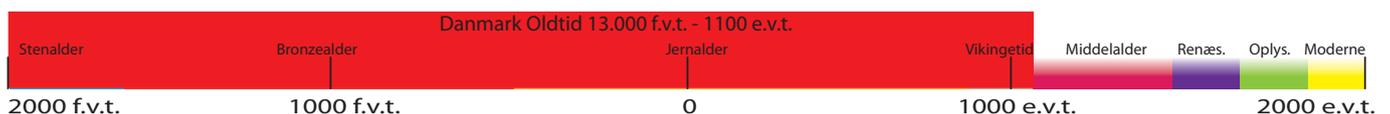

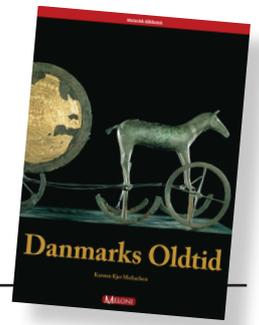
Hvad er vippelinien, og hvilken betydning har den i forhold til vores viden om Danmarks fortid?

Opgaver

Hvad kaldes den sidste del af jægerstenalderen?

Fortæl om lerkarret – hvilken betydning fik det for dagligdagen?

---

4. Agerbrug/bondestenalder

Fortæl om overgangen fra jæger til bønder – hvordan dyrkede man fx jorden?

Hvor kom ideen med at dyrke jorden og holde husdyr fra?

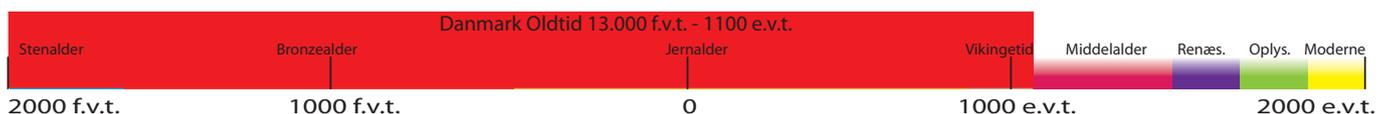

Fortæl om livet og hverdagen i Ertebøllekulturen?

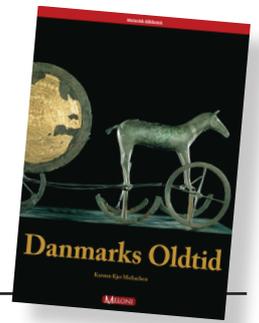

Opgaver

Fortæl om forskellen på at være jæger/samler og bonde.

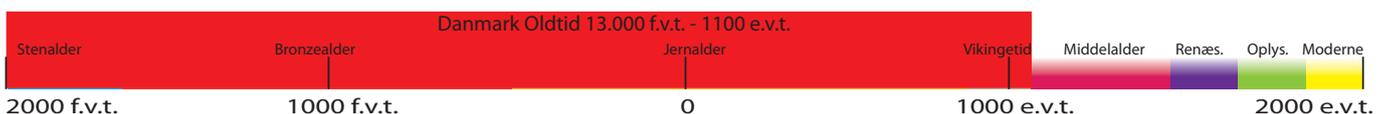
Hvad er en jættestue og en runddysse, og hvad blev de brugt til?

5. Ejendomsret/bondestenalder

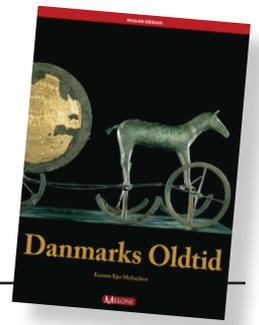
Fortæl om husene i den sidste del af bondestenalderen.

6. Metal/bronzealderen

Hvilken forskel er der på en jættestue og en gravhøj?

Opgaver

Hvad er bronze, hvad er det lavet af, og hvordan kom det til Danmark?

Hvorfor kunne man ikke bruge kobber til fx redskaber?

---

7. Jern/førromersk jernalder

Fortæl om jern. Hvorfor er det bedre en bronze, og hvordan udvandt man jernet?

Hvad er Gundestrup – karret, og hvordan så det ud?

---

8. Romerriget/romersk jernalder

Hvorfor bliver denne tidsperiode kaldt romersk jernalder?

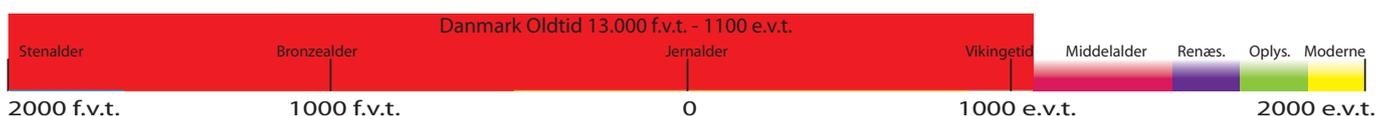

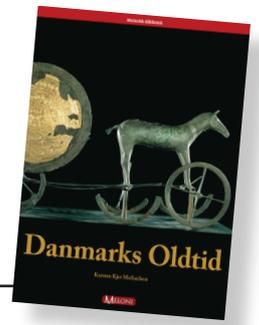

Opgaver

Nævn nogle af de ting, som man kender på perioden?

Beskriv det almindelige liv i denne periode?

---

9. Guld og krise/germansk jernalder

Hvor kom guldet fra?

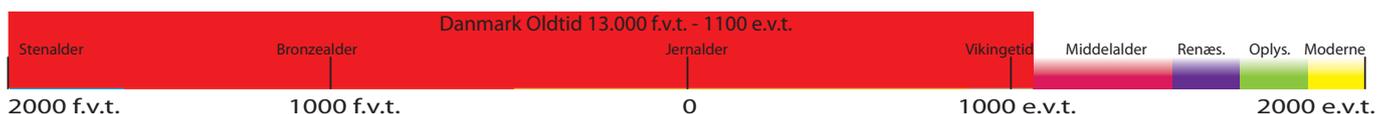
Et sted i Danmark har man fundet særlig meget guld – hvor og hvorfor?

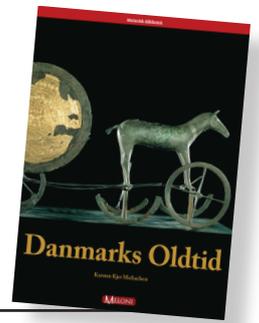

Opgaver

Hvad blev guldet brugt til i denne periode

Hvad er en barbar?

Hvad er en folkevandring, og hvorfor opstod de?

Fortæl om jyder, angler og saxer.

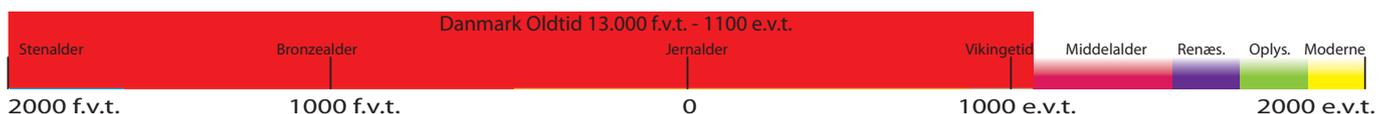
Hvad var hverdagen i Europa præget af i denne periode?

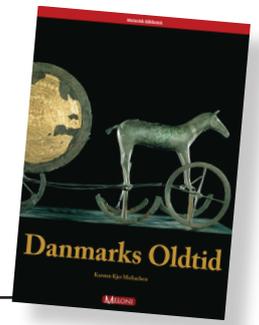

Opgaver

Også i denne periode fandtes naturkatastrofer – hvordan påvirkede det klimaet?

---

10. Danmark/Vikingetiden

Hvornår begynder vikingetiden.

Fortæl om Jelling-stene – hvad fortæller de om Danmark.

Hvor rejste vikingerne hen på deres mange togter?

Hvorfor drog de ud på togt?

Hvilken konge regnes for den sidste vikingekonge?
